

NWO-DANS datacontracten

Informatie voor projectleiders over het
verplicht beschikbaar stellen van data
uit onderzoek met steun vanuit de
NWO subsidieprogramma's
Geesteswetenschappen en Maat-
schappij- en Gedragwetenschappen

NWO-DANS datacontracten

Informatie voor projectleiders over het verplicht beschikbaar stellen van data uit onderzoek met steun vanuit de NWO subsidieprogramma's Geesteswetenschappen en Maatschappij- en Gedragwetenschappen

Woord vooraf

Deze brochure is in de eerste plaats bedoeld voor personen en instellingen waaraan door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) een subsidie is toegekend voor het uitvoeren van een onderzoekproject. Aan die subsidie is in veel gevallen de voorwaarde verbonden dat na beëindiging van het onderzoek de uit het project voortgekomen databestanden gedeponereerd dienen te worden. Op deze wijze worden onderzoeksdata duurzaam beschikbaar gehouden voor verder wetenschappelijk onderzoek.

In deze brochure komen de redenen aan de orde waarom er een datacontract afgesloten dient te worden. Ook is er een korte toelichting op het feitelijk deponeren van data en wordt aandacht besteed aan enkele juridische aspecten van het deponeren en gebruiken van data.

Graag vragen wij aan toekomstige depositors om al voor het verzamelen van de data contact met DANS op te nemen. Dat draagt eraan bij dat de uiteindelijke overdracht van de data zo efficiënt mogelijk en tegen zo laag mogelijke kosten plaats kan vinden.

Uit het oogpunt van efficiency geeft deze brochure beknopte informatie, maar uiteraard kunt u voor vragen contact met ons opnemen.

DANS (Data Archiving and Networked Services)
Postbus 93067
2509 AB Den Haag
T 070-3494450
F 070-3494451
E info@dans.knaw.nl
W www.dans.knaw.nl
DANS EASY: <http://easy.dans.knaw.nl>

Inhoud

Woord vooraf.....	3
1. Waarom een NWO-DANS datacontract afsluiten.....	6
2. De keuzemogelijkheden van het datacontract.....	7
3. De vragenlijst bij het datacontract.....	8
4. Het deponeren van data in het DANS data-archief.....	9
5. Juridische aspecten van deponeren en gebruiken van data.....	10
Bijlagen	
1 Richtlijnen Datakeurmerk.....	14
2 Lijst 'preferred formats' en 'accepted formats'.....	15
3 De licentieovereenkomst.....	17
4 De gebruiksvoorwaarden.....	22
5 Literatuur en verwijzingen naar webpagina's.....	24

1. Waarom een NWO-DANS datacontract afsluiten

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en Data Archiving and Networked Services (DANS) willen stimuleren dat nieuwe onderzoekdata duurzaam worden gearchiveerd en ter beschikking worden gesteld voor verder onderzoek. Eenmaal verzamelde data zijn niet alleen van belang voor de primaire onderzoekers, maar kunnen ook door anderen gebruikt worden voor nieuwe analyses. Ook is de openbaarheid en daarmee de verifieerbaarheid van wetenschappelijk onderzoek erbij gebaat.

NWO heeft daarom in nauwe samenwerking met DANS een procedure opgesteld om ervoor te zorgen dat in elk geval data uit onderzoek dat met financiële steun van NWO wordt uitgevoerd zorgvuldig worden gearchiveerd. Die procedure houdt onder meer in dat onderzoekers direct na toekenning van een subsidie door NWO, met DANS een NWO-DANS datacontract afsluiten. Dit contract bevat afspraken over het archiveren en beschikbaar stellen van de data en is bedoeld als kwaliteitswaarborg en om de toegankelijkheid van de data ook op de langere termijn te garanderen. Toegekende subsidies worden door NWO pas uitbetaald nadat er een datacontract tot stand is gekomen.

De contactpersoon bij DANS voor het afsluiten van datacontracten is:

Drs. Heiko Tjalsma

Data Archiving and Networked Services

Postbus 93067, 2509 AB Den Haag

Telefoon: 06-23297246; Secretariaat DANS: 070-3494450

e-mail: heiko.tjalsma@dans.knaw.nl

Op dit moment geldt de verplichting om een datacontract af te sluiten voor de NWO-Middelgroot- en NWO-Groot-subsidies op het gebied van de Geesteswetenschappen en de Maatschappij- en Gedragwetenschappen, Veranderingsstudies, en Geweld tegen psychiatrische patiënten.

2. De keuzemogelijkheden van het datacontract

Het datacontract biedt u drie keuzemogelijkheden om de databestanden die gecreëerd worden in het kader van door NWO gefinancierd onderzoek beschikbaar te stellen én blijvend te bewaren. U kunt dit ófwel door het data-archief van DANS laten uitvoeren (mogelijkheid 1) ófwel zelf doen (mogelijkheid 3). Een tussenvorm is ook mogelijk: tijdens het onderzoek stelt u de data zelf ter beschikking aan anderen, maar na afloop daarvan laat u beschikbaarstelling en bewaring verder door DANS uitvoeren (mogelijkheid 2).

Indien u tijdelijk of permanent besluit uw databestanden zelf te ontsluiten en te bewaren dient het archief of repository waarin u dat doet te voldoen aan een aantal richtlijnen (bij tijdelijke bewaring) of alle richtlijnen van het Datakeurmerk. In geval van permanente bewaring dient aan uw archief of repository het Datakeurmerk via de daarvoor bestemde assessment procedure te zijn toegekend. Meer hierover: <http://assessment.datasealofapproval.org/>

Het datacontract biedt de volgende drie keuzemogelijkheden voor het archiveren en beschikbaar stellen van data.

1. U deponeert de door u gedocumenteerde databestanden bij DANS via de EASY website <http://easy.dans.knaw.nl> en DANS zorgt vervolgens voor veilige en duurzame archivering van de data en voor beschikbaarstelling aan derden. Dit dient uiterlijk drie maanden na beëindiging van het onderzoek (dit is de voor NWO geldige afsluitdatum) te gebeuren.
2. U deponeert de door u gedocumenteerde databestanden bij DANS via de EASY website <http://easy.dans.knaw.nl>, maar u draagt tijdens de loop van het onderzoek zelf zorg voor beschikbaarstelling aan derden. Uiterlijk drie maanden na beëindiging van het onderzoek (dit is de voor NWO geldige afsluitdatum) gaat DANS zorgen voor beschikbaarstelling en blijvende bewaring van de databestanden. U dient te voldoen aan de richtlijnen 1-3, 5, 9-12 en 14-16 van het Datakeurmerk: www.datasealofapproval.org. De richtlijnen kunt u ook lezen in bijlage 1.
3. Uw instituut of universiteit regelt de opslag en ontsluiting zelf. U archiveert de databestanden dan in een digitaal duurzaam archief naar eigen keuze, dat beschikbaarheid, veiligheid en toegankelijkheid op lange termijn waarborgt. Dat archief dient te voldoen aan alle richtlijnen van het Datakeurmerk: www.datasealofapproval.org en is via DANS toegankelijk. U dient er zorg voor te dragen dat het gedocumenteerde onderzoeksmateriaal beschikbaar wordt gesteld aan derden en blijvend bewaard. Het Datakeurmerk moet via de assessment procedure zijn toegekend: <http://assessment.datasealofapproval.org/>

De richtlijnen kunt u ook lezen in bijlage 1.

3. De vragenlijst bij het datacontract

De volledig in te vullen vragenlijst wordt door DANS beoordeeld op garanties voor opslag en beschikbaarstelling van de data, vooral met het oog op de langere termijn. Onderstaand een korte toelichting bij de belangrijkste items.

Toegang

Open access wint snel terrein in de wetenschappelijke wereld. Ook NWO en DANS zijn grote voorstanders van vrije beschikbaarheid van onderzoekgegevens. In sommige gevallen is Open Access geen optie. Daarom biedt DANS de mogelijkheid om bestanden eerst na toestemming van de oorspronkelijke onderzoeker beschikbaar te stellen. In dat geval is er sprake van Restricted Access. In het algemeen geldt 'Open als het kan, beschermd als het moet'. De keuze voor Open Access of Restricted Access kan alvast in de vragenlijst aangegeven worden, maar die keuze kan op een later moment altijd nog gewijzigd worden.

Opgave van gebruikte bestandsformaten

In principe kunnen alle bestandsformaten worden gedeponereerd. Er bestaat echter sterke voorkeur voor aanlevering in een zogenaamd *preferred format*. Dit heeft alles te maken met de digitale duurzaamheid. Datafiles in een preferred format kunnen tijdig omgezet worden naar een nieuwe versie of een ander formaat, zodat de bruikbaarheid van gedeponeerde bestanden op lange termijn is gegarandeerd. Geaccepteerde bestandsformaten die niet *preferred* zijn, worden wel aangehouden in EASY maar zonder dat DANS daarvan de lange-termijnbewaring kan garanderen. Bijlage 2 bevat een overzicht van de preferred formats en de geaccepteerde bestandsformaten.

Documentatie

Een overzicht van de bij deponering aan te leveren documentatiefiles is noodzakelijk om te kunnen beoordelen of de data ook zonder tussenkomst van de betrokken onderzoekers begrijpelijk en analyseerbaar zullen zijn. Het kan gaan om onder meer codeboeken, methodologieverslagen, verslagen van versiebeheer, anonimiseringsacties, versleuteling van de data, een beschrijving van de inhoud van alle files, overzicht van gebruikte bronnen en verder alle andere documenten die nodig zijn voor een goed begrip van de dataset.

Anonimisering

Als dat van toepassing is moet worden aangegeven op welke manier rekening gehouden zal worden met de wettelijke voorschriften over de bescherming van persoonsgegevens.

4. Het deponeren van data in het DANS data-archief

4.1 EASY

Als het onderzoek is afgerond worden de datafiles met de bijbehorende documentatiefiles ge-upload in het elektronisch archiefsysteem DANS EASY: <http://easy.dans.knaw.nl>. Tegelijk kunnen ook de metadata ingevuld worden, een selectie van de items behorend tot de Dublin Core metadata standaard. In EASY kunnen in principe alle soorten data en alle formaten uit de lijst van preferred formats (zie bijlage 2) worden opgeslagen: tekst, databases, spreadsheets, beeld, geluid.

EASY biedt de keuze om de data aan te bieden onder de access-categorieën *Open Access* of *Restricted Access*. Een toelichting op deze categorieën biedt paragraaf 5.

EASY kent automatisch ook een *Persistent Identifier* toe aan een gedeponeerde en publiekelijk toegankelijk databestand. Dat betekent dat bij referenties naar de dataset deze blijvend teruggevonden kan worden, ondanks veranderende internetadressen.

EASY biedt online hulp tijdens het uploaden. Uitgebreide informatie over het deponeren van data in het archiefsysteem is beschikbaar in de Wegwijzers Digitaal Deponeren op het gebied van de historische wetenschappen, archeologie en sociale wetenschappen (zie bijlage 5).

Nadat de data zijn gedeponeerde ontvangt de projectleider een licentieovereenkomst met alle afspraken tussen DANS en de onderzoeker. Bij downloaden van het bestand moet de gebruiker akkoord gaan met de *DANS General Conditions of Use*. Dit document staat garant voor de naleving van de voorwaarden uit de licentieovereenkomst. Een toelichting hierop staat in paragraaf 5; de volledige teksten van deze documenten treft u aan in de bijlagen 3 en 4.

4.2 NESSTAR

Bestaat het onder te brengen materiaal uit surveydata, dan kunnen die ook beschikbaar gesteld worden met behulp van NESSTAR. Dit geeft de mogelijkheid tot een diepere ontsluiting van de data, zodat gezocht en gebrowse kan worden op variabelen en vraagteksten. Ook kunnen online tabellen worden gemaakt en geanalyseerd. NESSTAR is gebaseerd op de DDI standaard (Data Documentation Initiative). In overleg kan DANS een *NESSTAR dedicated server* beschikbaar stellen voor dit type gebruik. Omdat het om een arbeidsintensieve aanpak gaat, wordt aanbevolen om hiervoor een bepaald bedrag op de begroting te reserveren. Voor aanvullende informatie kunt u contact opnemen met DANS.

4.3 Overige archiveringssystemen

Op dit moment zijn ook voor andere wetenschappelijke disciplines meer specifieke archiveringssystemen in ontwikkeling. Voor aanvullende informatie hierover kunt u contact opnemen met DANS.

5. Juridische aspecten van deponeren en gebruiken van data

Zowel voor het deponeren als voor het gebruik van data gelden afspraken die gebaseerd zijn op de Nederlandse en Europese wetgeving, en richtlijnen voor het gebruik van wetenschappelijke data. Die zijn neergelegd in de licentieovereenkomst welke is opgenomen in bijlage 3. De *DANS General Conditions of Use* zijn weergegeven in bijlage 4.

De belangrijkste onderdelen van deze documenten worden hierna toegelicht. Aanvullend daarop wordt aandacht besteed aan privacygevoelige data en bestand- en met beeld en geluid.

5.1 Licentieovereenkomst en toegang tot de gedeponeerde dataset

Wanneer een databestand in DANS EASY wordt gedeponerd, ontvangt de projectleider een exemplaar van de in paragraaf 4 genoemde licentie. De licentie is 'niet-exclusief'. Dit houdt in dat de eigenaar van de data alle vrijheid houdt om deze ook elders te deponeren en/of beschikbaar te stellen. Ook wordt bij deponering geen afstand gedaan van auteursrechten: die blijven bij de onderzoeker. De licentie geeft aan DANS het recht geeft om de dataset op te nemen in het archief en deze onder de door de projectleider bij het deponeren aangegeven voorwaarden ter beschikking te stellen. Die voorwaarden hebben betrekking op de vraag wie toegang tot de gedeponeerde data krijgt. Volgens de principes van de Open Access beweging dienen onderzoekdata zo vrij mogelijk ter beschikking te worden gesteld. Het kan echter in sommige gevallen nodig zijn de toegang te beperken. DANS biedt in verband daarmee de volgende mogelijkheden:

- *Open Access*: Onbeperkte toegang tot de data voor iedereen, dat wil zeggen alle geregistreerde gebruikers van EASY.
- *Restricted Access*: Beperkte toegang tot de data. Hierbij heeft u zelf in de hand wie de data mogen gebruiken.
- *Other Access*: Geen toegang tot de data via EASY. Dit is een speciale categorie, bestemd voor data die door DANS alleen gearchiveerd, maar niet beschikbaar gesteld worden. Dat laatste gebeurt niet via EASY maar via een andere trusted digital repository.

Naast deze categorieën bestaat de mogelijkheid van een tijdelijk embargo.

5.2 Gebruiksvoorwaarden DANS bij hergebruik van gedeponeerde data

In de *DANS General Conditions of Use* zijn de regels voor het gebruik van data uitgewerkt, in samenhang met de licentievoorwaarden. Het gaat daarbij vooral om de volgende elementen:

- *Persoonlijk gebruik*: Een gebruiker mag de dataset alleen voor persoonlijk gebruik downloaden. Hij of zij mag de datasets, of substantiële delen daarvan, niet voor andere doelen kopiëren. Er mag nooit commercieel gebruik worden gemaakt van de dataset, zoals door deze te verkopen. Het copyright van derden moet altijd gerespecteerd worden.
- *Bibliografische referentie van de dataset*: Wanneer in publicaties gebruik gemaakt wordt van datasets afkomstig uit EASY moet daar met een bibliografische referentie naar verwezen worden.
- *Publicaties gebaseerd op de dataset*: DANS verzoekt elke gebruiker om de bibliografische informatie over alle publicaties (officieel, grijs of in welke vorm ook) waarbij gebruik is gemaakt van datasets uit EASY aan DANS door te geven via info@dans.knaw.nl. DANS zorgt dan voor opname van die gegevens in EASY.
- *Persoonsgegevens*: Voor datasets met persoonsgegevens volgens de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) gelden speciale beperkingen. Deze data zijn daarom in de praktijk niet via EASY raadpleegbaar. Ze kunnen wel, onder strikte voorwaarden, voor wetenschappelijk onderzoek ter beschikking worden gesteld. De gebruiker heeft dan altijd de plicht om de vertrouwelijkheid van de data te waarborgen, óók wanneer eventuele koppeling van op zichzelf anonieme gegevens zou kunnen leiden tot identificatie van personen. Zie hiervoor ook de volgende paragraaf.

5.3 Privacygevoelige data

Het kan voorkomen dat in een dataset, bijvoorbeeld van een sociaal wetenschappelijk onderzoek, persoonsgegevens zijn verwerkt: gegevens over geïdentificeerde of identificeerbare levende personen. Deze data mogen volgens de *Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP)*, uitsluitend voor wetenschappelijk, statistisch of historisch onderzoek worden gebruikt. Dat betekent dat ze alleen door wetenschappers onder bepaalde voorwaarden gebruikt kunnen worden. Dergelijke datasets kunnen in ieder geval niet vrij via het Internet beschikbaar gemaakt worden. Als de bestanden van een dataset geanonimiseerd zijn, gelden deze beperkingen niet. De wet kent verschillende typen persoonsgegevens, waarvoor strengere en minder strenge regimes gelden ten aanzien van de verwerking.

Bijzondere persoonsgegevens zijn volgens de WBP gegevens over bijvoorbeeld seksuele geaardheid, gezondheid, geloof, ras, etc. Voor verwerking van dergelijke gegevens gelden strengere regels dan voor de verwerking van gegevens als naam, adres en woonplaats. De wet beperkt zich tot levende personen. Persoonsgegevens van overleden personen vallen dus niet onder de invloedssfeer van de WBP. Dit is met name relevant voor historische databestanden met gegevens over personen die ruim vóór de twintigste eeuw zijn geboren. Dat wil echter niet zeggen dat alle informatie over overleden personen vrij via internet beschikbaar gemaakt mag worden. Met gegevens over overleden personen moet zorgvuldig worden omgegaan, de privacy van nog levende nabestaanden moet in acht worden genomen en met medische gegevens moet uitermate terughoudend worden omgegaan. Het medische beroepsgeheim blijft namelijk ook na de dood van kracht. Voor historisch onderzoek is van belang dat wanneer een dataset informatie over overleden personen bevat, de toegang daartoe in principe gelijk moet zijn aan die van het archief waar de gegevens uit komen. Beperkingen van de openbaarheid die opgelegd zijn door een archief of vergelijkbare instelling moeten altijd gerespecteerd worden bij de deponering.

5.4 Data met beeld en geluid

Bij data met beeld is het portretrecht van toepassing, dat betrekking heeft op het herkenbaar afbeelden van personen. Daarnaast kunnen beeld- en geluidsopnamen privacygevoelige gegevens bevatten, bijvoorbeeld in interviews, zoals afgenomen in het kader van *oral history* projecten. Zulke gegevens kunnen in de audiofiles voorkomen, maar ook in de beeldbestanden of de transcripties. Bestanden die dit soort gegevens bevatten mogen uitsluitend na toestemming van de geïnterviewde ter beschikking worden gesteld. Als er geen toestemming is, mogen ze alleen worden geraadpleegd als er geen inbreuk wordt gemaakt op de persoonlijke levenssfeer. In de praktijk zal dat neerkomen op het volledig anonimiseren van de interviews, zoals het vervangen van namen en andere identificerende gegevens door 'piepjes'.

Voor alle interviews is belangrijk dat de betrokkene expliciet toestemming geeft voor het openbaar maken van het interview. Hierbij kan nog een onderscheid gemaakt worden tussen gebruik voor uitsluitend wetenschappelijk onderzoek en volledige openbaarheid. In het eerste geval krijgen alleen wetenschappelijke onderzoekers toegang tot het bestand. Deze onderzoekers mogen vervolgens over de geïnterviewden ook alleen in anonieme vorm publiceren. In het tweede geval, volledige openbaarheid, mag iedere gebruiker zonder verdere beperking de interviews downloaden en daarover publiceren, zij het binnen de grenzen van de gebruikersovereenkomst met DANS. In beide gevallen kan dit door het opstellen en deponeren van een verklaring. Ontbreekt zo'n verklaring, dan mag DANS het interview niet aan wie dan ook openbaar maken. Bij de verklaring moet duidelijk

zijn aangegeven welke persoonsgegevens exact openbaar gemaakt zullen worden. Ook is het belangrijk dat de betrokkene in de verklaring aangeeft dat hij of zij geen beroep zal doen op zijn of haar portretrecht wanneer de betrokkene herkenbaar wordt afgebeeld. Ook voor openbaarmaking van het portret van de geïnterviewde moet namelijk uitdrukkelijk toestemming worden gegeven.

Bijlage 1 Richtlijnen Datakeurmerk

Zie voor aanvullende informatie ook: <http://www.datasealofapproval.org>

1. De *dataproducent* deponert de onderzoeksdata in een databewaarplaats met voldoende informatie waarmee derden de wetenschappelijke kwaliteit van de onderzoeksdata en de naleving van vakgerelateerde en ethische standaarden kunnen beoordelen.
2. De *dataproducent* levert de onderzoeksdata aan in formaten die door de databewaarplaats worden aanbevolen.
3. De *dataproducent* levert de onderzoeksdata aan met de metadata waar de databewaarplaats om vraagt.
4. De *databewaarplaats* heeft een expliciete missie op het gebied van digitale archivering en draagt deze uit.
5. De *databewaarplaats* betracht zorgvuldigheid om de naleving van wettelijke regels en contracten te kunnen garanderen.
6. De *databewaarplaats* past voor het beheer van de dataopslag gedocumenteerde processen en procedures toe.
7. De *databewaarplaats* heeft een beleid voor de langetermijnbewaring van de digitale objecten.
8. Archivering vindt volgens expliciet gemaakte werkschema's plaats gedurende de levenscyclus van data.
9. De *databewaarplaats* neemt de verantwoordelijkheid voor de toegang tot en beschikbaarheid van digitale objecten over van de dataproducenten.
10. De *databewaarplaats* maakt het de gebruikers mogelijk om de onderzoeksdata te gebruiken en ernaar te verwijzen.
11. De *databewaarplaats* garandeert de integriteit van de digitale objecten en de metadata.
12. De *databewaarplaats* garandeert de authenticiteit van de digitale objecten en metadata.
13. De technische infrastructuur ondersteunt de taken en functies zoals beschreven in internationaal geaccepteerde archiefstandaarden zoals OAIS expliciet.
14. De *dataconsument* dient de toegangsbepalingen na te leven zoals door de databewaarplaats bepaald.
15. De *dataconsument* houdt zich aan, en gaat akkoord met, alle gedragscodes die in hoger onderwijs en onderzoek gangbaar zijn voor de uitwisseling en het juiste gebruik van kennis en informatie.
16. De *dataconsument* respecteert de van toepassing zijnde licenties van de databewaarplaats met betrekking tot het gebruik van de onderzoeksdata.

Bijlage 2 Lijst 'preferred formats' en 'accepted formats'

Tekstverwerkingsprogramma's

Preferred formats

- pdf/A
- Open Document Format, voor tekstverwerking: .ODT

Geaccepteerde formaten

- RTF
- Postscript
- Word
- WordPerfect, vanaf versie 4.2

Spreadsheets

Preferred formats

- Open Document Format, voor spreadsheets: .ODS
- pdf/A

Geaccepteerde formaten

- MS Excel
- Lotus 1-2-3
- Quattro Pro
- Delimited text files (fixed format of comma/pipe/tab delimited met dubbele aanhalingstekens rond de "textual values") met beschrijving van de velden en een codeboek.

Statistische bestanden

Preferred formats

- SPSS portable files
- SAS transport files
- STATA transport files

Beeldmateriaal

Preferred formats

- Tiff
- JPG (bij voorkeur 100% kwaliteit)

Databases

Preferred format

- ANSI SQL

Geaccepteerde formaten

- MS Access 95 en hoger
- dBase III+ en hoger
- DataPerfect
- Filemaker Pro 3.0 en hoger
- Paradox
- Delimited text (fixed format of comma/pipe/tab delimited, met dubbele quotes rond de "textual values") met een data dictionary – een beschrijving van de database-structuur (tabellen, velden, datatypes, keys en relaties) – en een codeboek, waarin de waarden van codes of afkortingen worden vastgelegd.

Platte tekst

Preferred format

- UNICODE met Byte Order Mark (UTF-8, UTF-16 of UTF-32)

Geaccepteerde formaten

- ASCII (7 bit)
- ISO 8859 character sets
- MS-DOS codepages
- MS-Windows codepages
- Apple codepages

Let op: in platte tekstbestanden kunnen speciale leestekens (diacritische tekens) worden

gebruikt, maar de mogelijkheid om deze terug te lezen is sterk afhankelijk van de gekozen en gedocumenteerde character sets (ASCII, unicode) en codepages.

Mark-up

Geaccepteerde formaten

- XML (inclusief XHTML) met DTD of schema
- SGML (inclusief HTML) met DTD

Cartografische gegevens (CAD)

Vectortekeningen, waarvan de positie van de cartografisch objecten in een betekenisvol

(geografisch) coördinaatstelsel is vastgelegd.

Preferred format

- AutoCAD (incl. Lite versies); SVG

Geographic information system (GIS)

Vectortekeningen, waarin naast de geografische positie tevens inhoudelijke kenmerken

(attributen) aan het cartografische object gekoppeld zijn. GIS-gegevens bestaan, naast de cartografische (vector)elementen, ook uit (platte) tabelinformatie, waarvoor een data dictionary nodig is om de inhoud te kunnen begrijpen en hergebruiken.

Preferred format

- Mapinfo Mid/Mif (export formaat van MapInfo)

Geaccepteerde formaten

- ArcView
- ArcGIS
- GML
- Grass
- Idrisi
- Surfer

Bestanden met audio(-) en video(fragmenten)

Preferred formats

- Audio: MP3 (256 kbps), WAV, AIFF
- Video: MPEG-2, MPEG-4 AVC/H264, lossless AVI, QuickTime DV

Bijlage 3 De licentieovereenkomst

archieffnummer:

deponeringsdatum:

Bij deze licentie overeenkomst zijn de volgende partijen betrokken:

1. de organisatie of de persoon die gerechtigd is de digitale dataset(s) over te dragen en in beheer te geven, hierna te noemen: *de depotgever*
2. de organisatie die gerechtigd is de digitale dataset(s) te archiveren en te beheeren, hierna te noemen: *de depotnemer*

De depotgever is:

De (rechts)persoon die als zodanig geregistreerd is bij de depotnemer

De depotnemer is:

Organisatie: DANS, Data Archiving and Networked Services,
namens de KNAW (Koninklijke Nederlandse Akademie
van Wetenschappen)

Vertegenwoordigd door: Dr. P.K. Doorn, directeur

Postadres: Postbus 93067

Postcode: 2509 AB

Plaats: Den Haag

Land: Nederland

Telefoon: (+31) (0)70 349 44 50

E-mail: info@dans.knaw.nl

DANS is een instituut van KNAW (Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen) en NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) en is gevestigd te Den Haag.

De volgende bepalingen zijn op deze licentie overeenkomst van toepassing:

1. De licentie

- a. De depotgever verleent de depotnemer een niet-exclusieve licentie op digitale databestanden, hierna te noemen 'dataset'.
- b. De depotnemer krijgt het recht de dataset op te nemen in zijn data-archief. De depotnemer brengt de inhoud van de dataset over op een daarvoor beschikbare drager, ongeacht op welke wijze en in welke vorm.
- c. De depotnemer krijgt het recht (substantiële delen van) de dataset aan derden ter beschikking te stellen, door elektronische verspreiding. De depotnemer krijgt daarbij het recht om, al dan niet in opdracht van derden, een kopie van de dataset te maken, dan wel derden toestemming te verlenen een kopie te downloaden.

2. De depotgever

- a. De depotgever verklaart (enige) rechthebbende te zijn tot de dataset uit hoofde van de Databankenwet en (eventueel) de Auteurswet of anderszins en/of in dezen te handelen met de toestemming van de (mede) rechthebbende(n).
- b. De depotgever vrijwaart de depotnemer van alle aanspraken die anderen jegens depotnemer zouden kunnen doen gelden ter zake van (de overdracht van) de dataset, de vorm en/of de inhoud ervan.

3. De depotnemer

- a. De depotnemer zal, naar beste vermogen en middelen, de gedeponeerde dataset duurzaam archiveren, leesbaar en toegankelijk houden.
- b. De depotnemer zal de dataset ongewijzigd en in het oorspronkelijke software formaat houden voor zover dat mogelijk is, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten voor tenuitvoerlegging. De depotnemer heeft het recht om de vormgeving en/of functionaliteit van de dataset te wijzigen als dit noodzakelijk mocht zijn met het oog op de digitale duurzaamheid, verspreiding of hergebruik van de dataset.
- c. Indien voor één van de hierna gespecificeerde toegangs categorieën 'Restricted access' of 'Other access' is gekozen, zal de depotnemer, naar beste vermogen en middelen, zorg dragen voor doeltreffende (technische) voorzieningen teneinde te voorkomen dat onbevoegde derden substantiële delen van de dataset zouden kunnen opvragen en/of raadplegen.

4. De dataset

- a. De dataset waarop de licentie betrekking heeft, is in de bijlage bij deze overeenkomst nader gespecificeerd. Deze bijlage maakt integraal deel uit van deze overeenkomst.
- b. De depotgever verklaart dat de dataset overeenstemt met de daarvoor afgegeven specificatie.
- c. De depotgever verklaart dat de dataset geen gegevens of andere elementen bevat die in strijd zijn met de Nederlandse wet.
- d. De depotgever vrijwaart de depotnemer tegen alle aanspraken van anderen betreffende de (inhoud van de) dataset.
- e. De depotgever stelt de dataset aan de depotnemer ter beschikking op een wijze en via een medium dat door de depotnemer als geschikt wordt geacht.

5. Verwijderen dataset en/of wijzigen toegankelijkheid

- a. Indien daartoe zwaarwegende redenen bestaan heeft de depotgever het recht om depotnemer te verzoeken, de dataset tijdelijk of permanent niet ter beschikking te stellen aan derden. De depotnemer zal in dat geval de dataset wel in het data-archief behouden, maar vanaf dat moment derden niet langer toegang verschaffen tot de dataset.

- b. Indien daartoe zwaarwegende redenen bestaan heeft depotnemer het recht om de dataset geheel of gedeeltelijk uit het data-archief te verwijderen, dan wel de toegang daartoe tijdelijk of permanent te beperken of uit te sluiten. De depotnemer zal depotgever hiervan op de hoogte stellen.

6. Beschikbaarstelling aan derden

- c. De depotnemer zal de gehele dataset beschikbaar stellen aan derden, overeenkomstig één van de met depotgever overeengekomen toegangscategorie(en): 'Open access', 'Restricted access' of 'Other access'.
- d. De depotnemer zal de dataset uitsluitend beschikbaar stellen aan derden, met wie zij gebruiksbepalingen is overeengekomen. Tenzij met de depotgever anders is overeengekomen, gelden de algemene gebruiksbepalingen, zoals vastgesteld door de depotnemer.
- e. Indien de toegangscategorie 'Restricted access' is overeengekomen, zal de depotnemer de dataset uitsluitend beschikbaar stellen aan bepaalde personen en/of organisaties, die daartoe zijn aangewezen door de depotgever.
- f. Indien de toegangscategorieën 'Restricted access' of 'Other access' zijn overeengekomen en de dataset, blijkens de door depotgever opgestelde specificatie, persoonsgegevens in de zin van de *Wet Bescherming Persoonsgegevens* bevat (*Wet Bescherming Persoonsgegevens*, wet van 6 juli 2000, *Staatsblad* 302, artikel 9 lid 3 en artikel 23 lid 2), zal depotnemer de dataset uitsluitend ter beschikking stellen indien dit wettelijk is toegestaan, waaronder in ieder geval dient te worden begrepen het ter beschikking stellen ten behoeve van wetenschappelijk, statistisch of historisch onderzoek.
- g. In afwijking van het hiervoor bepaalde kan de depotnemer (substantiële delen van) de dataset beschikbaar stellen aan derden:
 - indien de depotnemer hiertoe wordt verplicht uit hoofde van wet- en regelgeving, een gerechtelijke uitspraak, of door een (toezichhoudende) instantie;
 - indien dit noodzakelijk is voor het behoud van de dataset c.q. het data-archief;
 - indien depotnemer ophoudt te bestaan en/of haar activiteiten op het gebied van data-archivering beëindigt, aan een soortgelijke instelling.
- h. De depotnemer zal, op basis van de door de depotgever verstrekte documentatie bij de dataset, de metadata vrij beschikbaar stellen en publiceren. Onder metadata wordt verstaan: de beschrijvende informatie met betrekking tot de digitale bestanden. Overige, door de depotgever verstrekte, documentatie bij de dataset wordt vrij beschikbaar gesteld en gepubliceerd, tenzij de depotgever gespecificeerd aangeeft welke documenten niet vrij beschikbaar kunnen worden gesteld. Documenten die persoonsgegevens in de zin van de *Wet Bescherming Persoonsgegevens* bevatten worden niet vrij beschikbaar gesteld.
- i. De algemene informatie over het onderzoek en de bij de dataset behorende metadata worden opgenomen in de databases en publicaties van de depotnemer, welke voor iedereen toegankelijk zijn.

7. Bepalingen met betrekking tot het gebruik door derden

- a. De depotnemer verplicht derden, aan wie zij (substantiële delen van) de dataset ter beschikking stelt, om in de onderzoekresultaten, in welke vorm dan ook, een, in de algemene gebruiksvoorwaarden van DANS gespecificeerde, éénduidige bronvermelding op te nemen van de dataset waarvan gegevens zijn gebruikt.
- b. De depotnemer verplicht degene(n), aan wie zij de dataset ter beschikking stelt, een niet-exclusieve licentie te verlenen op eigen dataset(s) die mede met behulp van de beschikbaar gestelde dataset is/zijn gecreëerd.

8. Overlijden depotgever

Na het overlijden van de depotgever, dan wel na opheffing of beëindiging van diens organisatie, vervalt een eventueel voor de dataset geldende toegangscategorie 'Restricted access' en is automatisch de toegangscategorie 'Open access' van kracht. Dit is niet van toepassing indien de dataset persoonsgegevens in de zin van de *Wet Bescherming Persoonsgegevens* bevat.

9. Aansprakelijkheid

- a. De depotnemer is niet aansprakelijk voor het geheel of gedeeltelijk verloren gaan van de dataset.
- b. De depotnemer is niet aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van een handelen of nalaten door derden, aan wie de depotnemer de dataset ter beschikking heeft gesteld.

10. Duur van de overeenkomst, beëindiging

- a. Deze overeenkomst gaat in op de datum dat de dataset door de depotnemer is ontvangen, hierna te noemen deponeringsdatum en geldt voor onbepaalde tijd. Beëindiging van deze overeenkomst vindt plaats door middel van schriftelijke opzegging met inachtneming van een termijn van zes maanden. Wijziging in de overeengekomen toegangscategorie is altijd mogelijk tijdens de looptijd van de overeenkomst.
- b. In afwijking van het bepaalde onder artikel 10 a. eindigt deze overeenkomst zodra de dataset permanent uit het data-archief verwijderd is op grond van artikel 5 van deze overeenkomst.
- c. Indien de depotnemer ophoudt te bestaan of haar activiteiten op data-archiveringsterrein beëindigt zal de depotnemer trachten de bestanden bij een gelijkwaardige instelling onder te brengen, welke de overeenkomst, indien mogelijk onder gelijksoortige condities, met depotgever voortzet.

11. Procesbevoegdheid

DANS is bevoegd, maar niet verplicht, om zelfstandig op te treden tegen inbreuken op het auteursrecht en/of een ander intellectueel eigendomsrecht van de rechthebbende(n) op de dataset en/of op de daarin opgenomen data.

12. Toepasselijk recht

Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.

(Vervolg licentieovereenkomst)

Toegangscategorieën met betrekking tot de dataset:

De dataset mag door de depotnemer worden gedistribueerd en ter beschikking worden gesteld op één van de drie hierna vermelde wijzen, met eventueel gebruikmaken van de extra optie IV (Embargo):

[Open Access: onbeperkte toegang]

- I. De dataset mag door de depotnemer ter beschikking worden gesteld aan alle, bij de depotnemer geregistreerde (rechts)personen en organisaties.

[Restricted Access: toegang alleen met toestemming van de depotgever]

- II De dataset mag door de depotnemer uitsluitend ná uitdrukkelijke toestemming van de depotgever ter beschikking worden gesteld aan bij de depotgever geregistreerde (rechts)personen en organisaties. Depotgever kan vooraf toestemming verlenen voor toegang door (rechts)personen en organisaties die behoren tot één van de door DANS en/of de depotnemer vastgestelde gebruikersgroepen.

[Other access: geen toegang via de website van DANS]

- III De dataset wordt op een andere, nader met de depotnemer overeen te komen wijze beschikbaar gesteld.

Extra optie; alleen mogelijk wanneer Open Access (I) of Restricted Access (II) is gekozen [Tijdelijke beperking: embargo]

- IV De dataset wordt tijdelijk niet ter beschikking gesteld voor een periode van ... maanden¹, te rekenen vanaf de deponeringsdatum met een niet-verlengbaar maximum van 24 maanden. Na het verstrijken van deze periode wordt automatisch de hierboven aangegeven bijzondere gebruiksbeperking I (*Open Access*) of II (**Restricted Access**) van kracht.

De depotgever verklaart hierbij akkoord te gaan met de bovenstaande bepalingen en de hierin genoemde algemene gedragscode(s).

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt:

De depotgever:

<plaats, datum>

<handtekening>

Naam

DANS:

Den Haag, <datum>

<handtekening>

Naam

¹ Aantal maanden invullen, maximaal 24.

Bijlage 4 De gebruiksvoorwaarden

DANS GENERAL CONDITIONS OF USE ²

Version 3.3 UK 28 July 2009

The person to whom Data Archiving and Networked Services (DANS) makes one or more dataset files available (hereafter ‘the Data User’), declares that he/she is in agreement with the following conditions of use of DANS.

1. Clear acknowledgement of sources

The user shall always include an acknowledgement of sources in the research results that he/she publishes, in which ever form, where use is made of digital data originating from one of the datasets of DANS. The acknowledgement of sources at least consists of the following:

- the **name** or names of the person(s) to whom, in accordance with the Databases Act (*Databankenwet*) and/or the Copyright Act (*Auteurswet*), the right of ownership to the dataset is registered;
- the **title** of the dataset;
- the **date** on which or the **period** in which the dataset was created;
- the unique and permanent **digital identification** of the dataset (persistent identifier).

The user shall also at all times state that the dataset originates from the DANS archives.

2. Archiving new datasets

The user who (partly) creates a new dataset with the aid of a dataset originating from DANS, undertakes to deposit this own dataset with DANS.

3. Publications

The Data User must provide DANS with the bibliographical details of all printed or digital publications that contain data from a DANS dataset and are not available via the Internet. Issues with an internationally recognised standard identification number, such as ISBN, ISSN or DOI are understood as publications. If the publication is available via the Internet, the data user shall forward the URL to DANS.

4. Distribution of the dataset

The dataset may not, regardless of the form and/or medium, be further distributed or made public without the prior written consent of the depositing party.

5. Intended use of the dataset

The datasets may not be (re)sold or used for commercial purposes.

6. Personal data protection

Datasets that contain personal information as referred to in the *Personal Data Protec-*

² Omdat DANS ook een internationaal publiek bedient, zijn de gebruiksvoorwaarden Engelstalig

tion Act (*Wet Bescherming Persoonsgegevens*) may be used only for historical, statistical or scientific research. Persons who use datasets containing personal data are required to comply with the Code of Practice for the use of personal data in scientific and scholarly research (*Gedragscode voor gebruik van persoonsgegevens in wetenschappelijk onderzoek*) published by the VSNU (Association of Universities in the Netherlands). The user undertakes to maintain confidentiality of all personal data that he/she processes.

Additional requirements may be set regarding the use of datasets that contain special personal data, such as amongst others, data concerning religion, health or race.

7. Content liability

DANS is in no way whatsoever liable for the content or accompanying documentation of the dataset. DANS is not liable for substantive errors or for incorrect conclusions based on the data. The user is requested, however, to inform DANS of any found errors immediately after discovery of these.

8. Non-compliance with the Conditions of Use

- a. In the case of non-compliance with one of these Conditions of Use, the use of the dataset must be terminated immediately at the initial demand by DANS. DANS reserves the right to, in such an event, to inform the user's employer. In the event of improper use of personal data, DANS also has the right to inform the Dutch Data Protection Authority (*College Bescherming Persoonsgegevens*). These measures do not prejudice the competence of DANS, in the event of non-compliance or insufficient compliance with these Conditions of Use, to bring an action against the user.
- b. The user indemnifies DANS against all claims other parties may bring against DANS as a direct or indirect result of the fact that the user has not or has incompletely taken these Conditions of Use into consideration.

9. Compelling reasons

In the event of any compelling reasons, DANS has the right to prohibit the further use of the dataset by the user.

10. Displaying personal data of user

The user agrees that his or her personal data shall be used for internal user research at DANS. On the part of the DANS website that is accessible to registered users, it shall be made known which users (stating name, organization and position) downloaded which dataset, with the exception of users who have objected to the displaying of their details.

11. Applicable law

Dutch law is applicable to this user agreement and these Conditions of Use.

Notice has been given of these Conditions of Use to the Personal Data Officer (Functionaris voor de Gegevensbescherming) of the KNAW on April 22nd 2009.

Bijlage 5 Literatuur en verwijzingen naar webpagina's

Data Seal of Approval – Quality guidelines for digital research data in the Netherlands

Laurents Sesink, Rene van Horik, Henk Harmsen (eds)
The Hague, Data Archiving and Networked Services – 2nd ed. DANS, 2010
ISBN 978 9490 531 027
<http://www.datasealofapproval.nl>

Wegwijzer Digitaal Deponeren, Archeologie

Milco Wansleeben, Marjolein van den Dries
Amsterdam, Aksant, 2008 – Dans Data Guide 3
ISBN 978-90-5260-295-0
<http://www.dans.knaw.nl/content/publicaties>

Wegwijzer Digitaal Deponeren, Historische Wetenschappen

Martijn de Groot (eindredactie)
Amsterdam, Aksant, 2009 – DANS Data Guide 4
ISBN 978-90-5260-342-4
<http://www.dans.knaw.nl/content/publicaties>

Wegwijzer Digitaal Deponeren, Sociale Wetenschappen

Martijn de Groot (eindredactie)
Amsterdam, Aksant, 2009 – DANS Data Guide 5
ISBN 978-90-5260-342-1
<http://www.dans.knaw.nl/content/publicaties>

Preparing data for sharing, guide to social science data archiving (edition for the Netherlands)

Ann-Arbor, The Hague – Inter-university Consortium for Political and Social Research (ICPSR) and Data Archiving and Networked Services (DANS)
DANS Data Guide 8
ISBN 978 90 8555 039 6, ISBN 978 90 4851 380 2, NUR 740; 995
<http://www.icpsr.umich.edu/files/ICPSR/access/dataprep.pdf>

Data Seal of Approval

<http://www.datasealofapproval.nl>

Gedragcode voor gebruik van persoonsgegevens in wetenschappelijk onderzoek Vereniging van Universiteiten – VSNU

<http://www.vsnu.nl/Media-item/Gedragcode-voor-gebruik-van-persoonsgegevens-in-wetenschappelijk-onderzoek.htm>

NWO-DANS Datacontract

Versie 1.0 _januari 2011

Het datacontract incl. de vragenlijst is ook digitaal beschikbaar via de DANS website:

<http://www.dans.knaw.nl/content/data-archief>

Registratienummer:

Naam onderzoekproject:

Subsidieregeling:

- NWO Middelgroot Geesteswetenschappen
 - NWO Middelgroot Maatschappij- en Gedragwetenschappen
 - NWO Groot Geesteswetenschappen
 - NWO Groot Maatschappij- en Gedragwetenschappen
 - Veranderingssstudies Maatschappij- en Gedragwetenschappen
 - Geweld tegen Psychiatrische Patiënten Maatschappij- en Gedragwetenschappen
 - Anders:
-

Naam projectleider:

verbonden aan:

Naam organisatie en vestigingsplaats:

en directeur DANS, gevestigd te Den Haag, komen het volgende overeen:

Onderzoeker heeft van NWO subsidie ontvangen, ten behoeve van het verrichten van het bovengenoemd onderzoekproject. Deze subsidie is door NWO toegekend met als voorwaarde dat binnen drie maanden na beëindiging van het onderzoekproject de databestanden met onderzoekgegevens bij een 'trusted digital repository' worden gedeponereerd.

Wijze van beschikbaarstelling (S.v.p. keuze aanvinken)

- Projectleider zal binnen drie maanden na beëindiging van het onderzoekproject de databestanden met onderzoekgegevens deponeren bij DANS in het elektronische archiveringssysteem DANS EASY <http://easy.dans.knaw.nl>
- Projectleider zal binnen drie maanden na beëindiging van het onderzoekproject de databestanden met onderzoekgegevens deponeren bij DANS in het elektronische archiveringssysteem DANS EASY <http://easy.dans.knaw.nl>

Tot [datum.....] zullen de databestanden door de onderzoeker zelf ter beschikking worden gesteld. De onderzoeker voldoet aan de richtlijnen 1- 3, 5, 9-12 en 14-16 van het Datakeurmerk. Na deze datum zal DANS de databestanden vervolgens ter beschikking stellen, hetzij onder de voorwaarde *Open Access* of de voorwaarde *Restricted Access*.

De databestanden zullen binnen drie maanden na beëindiging van het onderzoekproject door:

[naam trusted digital repository:]

aan derden beschikbaar worden gesteld en blijvend bewaard. Deze repository voldoet aan alle richtlijnen van het Datakeurmerk. Het Datakeurmerk moet via de assessment procedure zijn toegekend: <http://assessment.datasealofapproval.org/>

Vragenlijst – aanvullende informatie

1. Titel van het onderzoekproject:.....

2. Dataverzamelingsperiode:.....

.....

3. Vermoedelijke datum van deponering:

4. Toegang (voorlopige keuze): Open Access of Restricted Access

5. Overzicht gebruikte bestandsformaten:.....

.....

.....

6. Overzicht van de aan te leveren documentatie bestanden:.....

.....

.....

7. Anonimiseringsactiviteiten (indien van toepassing):.....

.....

.....

8. Opmerkingen:.....

.....

.....

.....

Ondertekening van het Datacontract

Registratienummer:

Plaats:.....

Datum:.....

Naam projectleider:

Organisatie:.....

Adres:.....

Postcode en woonplaats:

Telefoon:

E-mail:.....

Handtekening:

Plaats: Den Haag

Datum:.....

Handtekening:

Data Archiving and Networked Services DANS
Dr. P.K. Doorn – Directeur

Na ondertekening door beide partijen zal DANS een kopie van dit contract naar NWO sturen